

Oqaasiliortut Ataatsimiinnerat
Tallimangornermi juunip 11-anni, 2010, nal. 10.00
Oqaasiliortut ataatsimiinnerannit

Peqataapput: Carl Chr. Olsen (aamma ataatsimiinnermi allattaajutigisoq),
Stephen Heilmann, Eva Møller Thomassen, Abia Abelsen.
Peqataangilaq: Ellen J. Karlsen suliaminnut tunngasumik avataanit
tikeraarteqaramik.
Allatsi Katti Frederiksen qitornani napparsimammat najuutinngilaq.

Oqaluuserisat:

1. Tikilluaqqusineq.

Siulittaasoq tikilluaqqusivoq, peqataasinnanngitsut nalunaarutigalugit.

2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuerisassatut
saqqummiunnera.

Akuerineqarpoq.

Ilanngullugit ilisimatitsissutitut makku taaneqarput:

- a. Oqaasileriffiup ukiumoortumik nalunaarutaa naammassivoq, pdf-
filinngorlugu nassiussuunneqassaaq.
Ukiormanna nalunaarutip aamma danskisut tuluttullu nutserneri
takuneqarsinnaanngussapput.
- b. Oqaasileriffiup nittartagaata nutarternera naammassilerpoq,
tassani oqaatsinik ujarlerneq ajornannginnerulissaaq. Aamma
ujartuinerni kiffartuussissutit piuminarnarnerulissapput.
Ukiorpanni assigiinngitsunik akisussaasulerlugu
iluarsaateqattaarnerigalui iluatsinneq ajortut kiisami
iluatsittussatut ilipput.

3. Oqaasersiat.

Oqaasersiat aamma allamiut oqaasii oqaatsitsinnut ilanngutivissimasut
allattarnerinut tunngasut siornatigut eqqartugaasareersut makku
erseqqissarneqarput:

- a. Allattaatsip nutaap atulernerani malittarisaq: allamiut oqaasii allamiutut
allassimanermisut allanneqartassapput. (malugalugu allannguut: allamiut
oqaasii, siornartigut danskisut oqaasiinit tiguneqarnertik malillugu
allanneqartassasut-mut taarsiullugu).

Tassunga tunngatillugu nassuiaatitut atussaaq aappersarissat katitat
siornatigut kalaallit nipinik katiterisarneranni atugaanngitsut maanna
eqarineerummata, taamalu aamma nipit allamiut atugaat oqaatsiminni
atugaat atugaalerlutik. Assersuutigalugu: S(u)k(u)looq CVCVCV:> maanna
CCCV-tut (skraa) iluseqalerlat, tassa aappersarissat katitat akunnerisigut

ersiutilersuisarneq maanna atuutinngimmat.

- b. Allamiut oqaasii kalaallit oqaasiinut ilanngutivissimasut siornatigutut atugaassapput, tassani najoqqutassatut innersuussutigineqarpoq biibilip nutsernerani kingullermi atugaasut.
Taamatut atuilernermi tunngaviusoq unaavoq: allamiut oqaasii kingoqqiffimmini pissusiat pivallaarnagu nammineq allassimanerat malillugu kalaallisut nagguittut pineqarmata, taamalu uiguusersorneqartassallutik kalaallit uiguuseeriaasianni malittarisat malillugit:
radio ataasersiutitut taasiinnarniutitut atorterialugu
kingulleqqiusersuleraanni kalaallit nagguiattulli pineqassaaq: radiukkut aallakaatitat il.il.
- c. Taamaattoq taggisit atiusut kalaallisulli aamma pineqassapput, tassa allamiunilluunnit kingoqqisuugaluarunik nagguittut atornermini atertut pissusertik tamaat naaqqaarlugu uiguneqalerunik allassimanertik tamakkerlugu atoqqaarlugu uiguneqassallutik: Mette uiguummik annermik uigugutsigu: Ellenikkut Mettelu suleqatigiipput.

Malittarisaq taanna aamma nunat aqqinut atuuppoq, aamma allamiutut nunat aqqinut: Marseillesimi taaneqassaaq: [marseîimi] imaanngitsoq: marseilisimi.

Isumaqatigiissutigineqarpoq tamakku tamakkiisumik aalajangersarneri tamanut atugassiarineqassappata pitsaanerpaassasoq Kultureqarnermut Naalakkersuisoqarfik nalunaarutikkut kaajallaasitakkulluunniit atortitsinermut tunngasunik nassiussuippat pisortatigut atuinermi, ilinniusiani aamma atuagassiani tamani atugassanngorlugu.

Aamma ordbogi OQAATSIT nutarterluni saqqummerpat malitassiat taakku erseqqissumik najoqqutassiarineqassapput.

Atuutilernissaannut piffissaliissutissatut siunniunneqassaaq 01.01.2011 meeqqat atuarfiannit anisussat soraarummiinnginnermini ilikkaqqaagassaattut naatsorsuutigalugit.

4. Atorfiit taaguutaasa allanneqartarnerat.

Atorfiit oqaatsinik arlalinnik pinnguutillit pinnguutitik tamaasa atorlugit allanneqartassapput, kisianni atorfiit sulinermi taaguummik nalinginnaasumik (tamanut atugaasumik) ilaqarpata taanna tamanit atugaammat mikisumik allanneqartassaaq:

Assersuutit:

- Meeqqat atuarfiat
- Suliffeqarnermut Allaffimmi pisortaq
- Kultureqarnermut Naalakkersuisumut allatsi
- Oqaasileriffimmi fuldmægtig

6. Human biolog : pinngoqqaatinik misissuisoq [Inuup pinngoqqaataanik misissuisoq]

7. Overbegreb: suussutsimik taaguut/taaguusersuut, tassani assersuutitut nalunaarlugu: uumasq/uumassusilik: timmiaanersoq, nersutaanersoq, aalisagaanersoq – aamma immikkoortissinnaallugit uumassusilinni: naasoq imalt. uumasq.

8. Ilinniartut- atuartut:

Atuartut tassaapput meeqqat atuarfianni, tunngaviusumik paasisaqarniarluni (basis indlæring) tassanngalu ingerlaqqittumik atuartuusut. Tassani kalaallisut immikkut taaguutigaarput: ilinniarnertuunngorniartoq.

Taamaattumik atorfimmut tunngatinnagu atuarfinniittut tamarmik taaguutigissavaat: efterskolimi atuartut, højskolimi atuartut.

Kisianni suliamut tunngasumik atorfinissutiginiakkamik pinngorsartut tassa: ilinniartut (tamanut atuuttumik), tassa atorfigiligassamik ilinniarneq.

Qanorluunniit “qaffasitsisigisumi” ilinniarneq atorfigiligassamut tunngappat tassa ilinniarneq.

9. Nutserisoqarfimmit suleqatiserininneq ilassilluarneqarpoq, pingaartumik nutserisartunit tamanit assigiimmik atuineq siunertaralugu atortussianik tamanut atoriaannarnik suliaqarnissaq qilanaarineqarluni.

10. WHO-mit imminut toquttarneq pillugu nutseqqusani “kiinarpassuit” pinnagu “inuppasuit” –p atugaanera iluarineqarpoq.

Aamma Amnesty Internationalimiit nutseqqusat akissusiorneqarput.

11. Taasariaqartut allat:

Oqaasileriffiup aamma Ilinniusiorfiup suleqatigiiffii assigiinngitsut Oqaasileriffiup ukiumoortumik nalunaarutaa avammut nalunaarutigineqalerpat ilanngullugit tusagassiorfinnut nalunaarummi ilanngutissasut Abia Abelsenip kissaatigisaa taperserneqarpoq.

Oqaasiliortunut, Nunat Aqqinik Aalajangiisartut aamma Inuit Aqqinik Akuersisartunut ilaasortat ICC-p ataatsimeersuarnissaanut alaatsinaattutut ilaanissaat Oqaasileriffiup nalunaarutigissavaa.

Allatsi